

ΔΗΜΟΣ ΒΕΡΟΙΑΣ

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΜΟΝΑΔΑΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

2η Έκδοση

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ	Σελ.
1. Προλογικό σημείωμα	3
1. Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου	3
2. Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου (ΜΕΕ)	3
3. Κανονιστικό πλαίσιο	3
II. ΓΕΝΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	
Άρθρο 1- Αντικείμενο του Κανονισμού Λειτουργίας της ΜΕΕ	5
Άρθρο 2- Στόχοι, αρμοδιότητες, θέση και έργο της ΜΕΕ	5
Άρθρο 3- Εσωτερικός Έλεγχος	7
Άρθρο 4- Πεδίο εφαρμογής των αρμοδιοτήτων και του έργου της ΜΕΕ	7
III. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΑΙ ΑΡΧΕΣ ΠΟΥ ΤΗΡΟΥΝΤΑΙ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΑΣΚΗΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΤΗΣ	
Άρθρο 5- Λειτουργική Σχέση Αναφοράς (Λογοδοσία) του Προϊσταμένου της ΜΕΕ προς τον Επικεφαλής του Δήμου	8
Άρθρο 6- Καθήκοντα του Προϊσταμένου της ΜΕΕ	9
Άρθρο 7 - Ανεξαρτησία του έργου της ΜΕΕ	9
Άρθρο 8 - Τήρηση της αμεροληψίας κατά την άσκηση του έργου της ΜΕΕ	9
Άρθρο 9 - Επαγγελματική επιμέλεια, επάρκεια και επιμόρφωση	10
Άρθρο 10 - Ορισμός Εμπειρογνομώνων	11
Άρθρο 11- Πρότυπα της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου	12
Άρθρο 12 - Πρόγραμμα Αξιολόγησης και Βελτίωσης Ποιότητας	12
Άρθρο 13-Απαιτήσεις του Προγράμματος Αξιολόγησης και Βελτίωσης Ποιότητας	12
IV. ΔΙΕΞΑΓΩΓΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΤΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ	
Άρθρο 14 – Διακυβέρνηση	13
Άρθρο 15 - Διαχείριση Κινδύνου	13
Άρθρο 16 – Δικλίδες ελέγχου του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου του Δήμου	14
Άρθρο 17 - Ετήσιο Πρόγραμμα Εργασιών της ΜΕΕ	14
Άρθρο 18 - Στάδια Έργου	15
Άρθρο 19 - Εποπτεία του Έργου της ΜΕΕ	15
Άρθρο 20- Σχέσεις Συνεργασίας	16
Άρθρο 21- Ανάθεση Έργου	16
Άρθρο 22 - Σχεδιασμός του έργου	18
Άρθρο 23- Ενέργειες σε περίπτωση ενδείξεων απάτης κατά τη διενέργεια του ελέγχου	18

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΜΟΝΑΔΑΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Υπηρεσιών	
Άρθρο 24- Γνωστοποίηση των Αποτελεσμάτων του έργου	18
Άρθρο 25 – Προσωρινή Έκθεση Εσωτερικού Ελέγχου	18
Άρθρο 26 – Οριστικοποίηση του ελέγχου-Οριστική Έκθεση	19
Άρθρο 27 - Έκθεση συμβουλευτικού έργου	19
Άρθρο 28- Παρακολούθηση της Υλοποίησης των Συμφωνηθεισών Ενεργειών	20
Άρθρο 29 - Ετήσια Έκθεση με Γνώμη	20
Άρθρο 30 - Ηλεκτρονικές Εφαρμογές Υποστήριξης του Εσωτερικού Ελέγχου	21
Άρθρο 31 - Αρχείο Εσωτερικών Ελέγχων και Συμβουλευτικών Έργων	21
Άρθρο 32- Τροποποίηση/επικαιροποίηση του Κανονισμού Λειτουργίας	21
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: Όροι και Ορισμοί	22

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Προλογικό σημείωμα

1. Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου

Το Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου στη δημόσια διοίκηση ορίζεται ως ένα οργανωμένο πλέγμα λειτουργιών, διαδικασιών και δικλίδων ελέγχου, το οποίο περιλαμβάνει το σύστημα διακυβέρνησης, τη διαχείριση κινδύνων, το κανονιστικό πλαίσιο, τις πολιτικές, τις διαδικασίες, τις εντολές, καθώς και τη λειτουργία Εσωτερικού Ελέγχου. Οφείλει να λαμβάνει υπόψιν του τα γενικώς αποδεκτά Διεθνή Πρότυπα για την Επαγγελματική Εφαρμογή του Εσωτερικού Ελέγχου, το Πλαίσιο Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου της Επιτροπής COSO, καθώς και τις καλές πρακτικές, που διαμορφώνονται από φορείς, όπως η Επιτροπή COSO (Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission - COSO) και το Ινστιτούτο Εσωτερικών Ελεγκτών (Institute of Internal Auditors - ΙΙΑ). Στο **Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου** συμμετέχουν ο Δήμαρχος, η Διοίκηση (το σύνολο των οργανικών μονάδων όλων των βαθμίδων του Δήμου, με εκτελεστικό ή επιτελικό χαρακτήρα, καθώς και τα μονοπρόσωπα ή συλλογικά όργανα) **και η Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου**. Όλα τα μέρη έχουν διακριτές αρμοδιότητες αλλά οι δραστηριότητες αυτών πρέπει να είναι εναρμονισμένες με τους στόχους του ΦΟΡΕΑ.

Με την εφαρμογή ενός Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου διασφαλίζεται η ενίσχυση της υπευθυνότητας, της λογοδοσίας και της ορθής διακυβέρνησης, η πρόληψη, ο εντοπισμός, η αποκατάσταση και η παρακολούθηση περιστατικών απάτης και παραβάσεων αλλά και η αξιοποίηση ευκαιριών βελτίωσης στη λειτουργία του ΦΟΡΕΑ.

2. Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου (ΜΕΕ)

Η Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου (ΜΕΕ ή Μονάδα), άλλως το Αυτοτελές Τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου (ΑΤΕΕ), αποτελεί μέρος του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου και λειτουργεί ως μία ανεξάρτητη, αντικειμενική και συμβουλευτική οργανωτική μονάδα παροχής διαβεβαίωσης περί των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου εντός του Δήμου, σχεδιασμένη να προσθέτει αξία στον ΦΟΡΕΑ και να βελτιώνει τις λειτουργίες του. Η λειτουργία του διέπεται από τον παρόντα Κανονισμό Λειτουργίας και υπάγεται οργανωτικά απευθείας στον Δήμαρχο.

3. Κανονιστικό πλαίσιο

Η εφαρμογή του εσωτερικού ελέγχου στο δήμο διέπεται από τις κάτωθι διατάξεις:

α) Το μέρος Α' και άρθρα 81-83 Ν.4795/2021 (ΦΕΚ 62/τ.Α'/17.4.2021) «*Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου του Δημόσιου Τομέα, Σύμβουλος Ακεραιότητας στη δημόσια διοίκηση και άλλες διατάξεις για τη δημόσια*

διοίκηση και την τοπική αυτοδιοίκηση»

β) Τα άρθρα 14, 168 και 169 του Ν. 4270/2014 (ΦΕΚ 143/τ.Α'/28.6.2014) «*Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ) – δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις*»

γ) Τα άρθρα 83 και 101 του Ν.4622/2019 (ΦΕΚ 133/τ.Α'/07.08.2019) «*Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης*»

δ) Το άρθρο 4 του Ν. 3492/2006 (ΦΕΚ 210/τ.Α'/5.10.2006) «*Οργάνωση συστήματος ελέγχου για τη διασφάλιση της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης του Κρατικού Προϋπολογισμού και των εκτός του Κρατικού Προϋπολογισμού φορέων και άλλες διατάξεις*»

ε) Το άρθρο 73 του Ν.4820/2021 (ΦΕΚ 130/τ.Α'/23.7.2021) «*Οργανικός Νόμος του Ελεγκτικού Συνεδρίου και άλλες ρυθμίσεις*»

στ) Τη με αριθμό ΦΓ8/55081/2020 Απόφαση του Ελεγκτικού Συνεδρίου (ΦΕΚ 4938/τ.Β'/9.11.2020) «*Διαδικασία Ελέγχου από το Ελεγκτικό Συνέδριο της ύπαρξης, της λειτουργίας και της αποτελεσματικότητας Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου στους φορείς που υπάγονται στην ελεγκτική του δικαιοδοσία*».

ζ) Τον Γενικό Κανονισμό για την Προστασία Δεδομένων - ΓΚΠΔ (GDPR) «*Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27^{ης} Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ*».

η) Τον Ν. 4624/2019 (ΦΕΚ 137/τ.Α'/29-8-2019) «*Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/680 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 και άλλες διατάξεις*».

θ) Τον ΟΕΥ του Δήμου Βέροιας όπως ισχύει.

II. ΓΕΝΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Άρθρο 1- Αντικείμενο του Κανονισμού Λειτουργίας της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου (Άρθρο 11 ν.4795/2021)

Ο Κανονισμός Λειτουργίας της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου (και εφεξής ‘Μονάδα’) είναι το επίσημο και δεσμευτικό έγγραφο, με το οποίο καθορίζονται ιδίως ο σκοπός, οι αρμοδιότητες, η ευθύνη και η θέση της Μονάδας στην οργανωτική διάρθρωση του φορέα-Δήμου, λαμβανομένων υπόψη των Διεθνών Προτύπων για την Επαγγελματική Εφαρμογή του Εσωτερικού Ελέγχου.

Άρθρο 2 – Στόχοι, αρμοδιότητες, θέση και έργο της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου (Άρθρα 7 και 10 ν.4795/2021)

1. Η Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου έχει τους ακόλουθους επιχειρησιακούς στόχους:

- α) τον έλεγχο των συστημάτων διακυβέρνησης και λειτουργίας και την παροχή διαβεβαίωσης περί της επάρκειας αυτών, με σκοπό την υποστήριξη του φορέα για την επίτευξη των στρατηγικών του στόχων και για τη λήψη μέτρων, όπου απαιτείται,
- β) την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών, είτε ως αρωγή προς τον επικεφαλής του φορέα είτε στο πλαίσιο του ετήσιου προγράμματος εργασιών, με στόχο τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας του φορέα,
- γ) τη διασφάλιση της ορθής, αποτελεσματικής και ασφαλούς διαχείρισης και χρήσης των πληροφοριακών συστημάτων και
- δ) την αξιολόγηση της λειτουργίας, των δραστηριοτήτων και των προγραμμάτων του φορέα βάσει των αρχών της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης.

2. Η Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου ασκεί τις παρακάτω αρμοδιότητες:

- α) συντάσσει και αναθεωρεί το Εγχειρίδιο Εσωτερικών Ελέγχων, το οποίο εγκρίνεται από τον επικεφαλής του φορέα,
- β) καταρτίζει Ετήσιο ή Πολυετές Πρόγραμμα Εργασιών, λαμβανομένων υπόψη των στρατηγικών και επιχειρησιακών προτεραιοτήτων του φορέα, καθώς και της αξιολόγησης των κινδύνων και των ευκαιριών του φορέα,
- γ) σχεδιάζει και διενεργεί προγραμματισμένους και έκτακτους ελέγχους επί του συνόλου των υπηρεσιών του φορέα, των λειτουργιών, των συλλογικών οργάνων αυτού, των διαδικασιών του, των εκτελούμενων έργων, καθώς και των πληροφοριακών του συστημάτων, όπως αυτά εντοπίζονται μέσω της διαδικασίας αξιολόγησης και ιεράρχησης των κινδύνων που απειλούν τη λειτουργία τους, σύμφωνα με τις πιθανότητες εκδήλωσης του κινδύνου και τις ενδεχόμενες συνέπειές του,

δ) παρέχει συμβουλευτικά έργα επί του συνόλου των υπηρεσιών του φορέα, των λειτουργιών, των συλλογικών οργάνων αυτού, των διαδικασιών του, των εκτελούμενων έργων, καθώς και των

πληροφοριακών του συστημάτων, ε) ελέγχει και παρέχει διαβεβαίωση περί της επάρκειας του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου του φορέα και εισηγείται σχετικές βελτιωτικές προτάσεις,

στ) παρέχει συμβουλευτικές υπηρεσίες,

ζ) αξιολογεί τη λειτουργία του φορέα βάσει των αρχών της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης,

η) ελέγχει την ορθή εφαρμογή των διαδικασιών εκτέλεσης του προϋπολογισμού, σύνταξης και αποστολής στο Υπουργείο Οικονομικών των δημοσιονομικών και λοιπών αναφορών, καθώς και διενέργειας των δαπανών και διαχείρισης της περιουσίας του οικείου φορέα για τον εντοπισμό τυχόν ενδείξεων φαινομένων κακοδιοίκησης, κακοδιαχείρισης, κατάχρησης, σπατάλης ή απάτης, καθώς και εάν ο φορέας αναπτύσσει κατάλληλες δικλίδες για την αποτροπή τους στο μέλλον,

θ) ελέγχει και αξιολογεί τις διαδικασίες κατάρτισης των οικονομικών και μη αναφορών του φορέα,

ι) αξιολογεί τις διαδικασίες σχεδιασμού και εκτέλεσης των λειτουργιών και των προγραμμάτων του φορέα,

ια) ελέγχει τη συμμόρφωση του φορέα προς την ισχύουσα νομοθεσία, τους κανονισμούς και τις πολιτικές που διέπουν τη λειτουργία του,

ιβ) ελέγχει τα πληροφοριακά συστήματα ως προς την αποτελεσματικότητά τους για την επίτευξη των στόχων του φορέα,

ιγ) παρακολουθεί, αξιολογεί και επιβεβαιώνει τις διορθωτικές ή βελτιωτικές ενέργειες που πραγματοποιούνται από τις υπηρεσίες του φορέα σε συμμόρφωση με τις προτάσεις του εσωτερικού ελέγχου, μέχρι την οριστική υλοποίησή τους,

ιδ) καταρτίζει Ετήσια Έκθεση με Γνώμη,

ιε) γνωστοποιεί αμελλητί στις αρμόδιες υπηρεσίες και στον πειθαρχικό Προϊστάμενο, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, τυχόν ενδείξεις απάτης ή έλλειψης ακεραιότητας ή πειθαρχικής ευθύνης υπαλλήλων και

ιστ) μεριμνά για την εκπαίδευση και την επιμόρφωση των εσωτερικών ελεγκτών.

3. Η Μονάδα υπάγεται απευθείας στον επικεφαλής του Δήμου, ήτοι τον Δήμαρχο και έχει ως απώτερο σκοπό να συμβάλει στη βελτίωση της λειτουργίας των Υπηρεσιών του Δήμου, καθώς και να προσθέτει αξία σε αυτόν, ενισχύοντας τη δυνατότητα επίτευξης των στρατηγικών στόχων του, μέσω της αντικειμενικής και εύλογης διαβεβαίωσης και της συμβολής της στην αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητα των συστημάτων και διαδικασιών διακυβέρνησης, διαχείρισης κινδύνων και των δικλίδων ελέγχου.

4. Έργο της Μονάδας είναι η διεξαγωγή εσωτερικών ελέγχων (διαβεβαιωτικό/ελεγκτικό έργο) και η παροχή συμβουλευτικών έργων και υπηρεσιών, κατόπιν έγκρισης του Δημάρχου, κατ' εφαρμογή της

Άρθρο 3 – Εσωτερικός Έλεγχος (Άρθρο 3 ν.4795/2021)

Η λειτουργία του εσωτερικού ελέγχου είναι μια ανεξάρτητη, αντικειμενική, διαβεβαιωτική και συμβουλευτική δραστηριότητα, σχεδιασμένη να συμβάλει στη βελτίωση της λειτουργίας των Υπηρεσιών του Δήμου, καθώς και να προσθέτει αξία σε αυτόν, ενισχύοντας τη δυνατότητα επίτευξης των στρατηγικών στόχων του, μέσω της αντικειμενικής και εύλογης διαβεβαίωσης και της συμβολής του στην αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητα των συστημάτων και διαδικασιών διακυβέρνησης, διαχείρισης κινδύνων και των δικλίδων ελέγχου. Η συνεργασία του εσωτερικού ελέγχου με τις άλλες υπηρεσίες είναι απαραίτητη για την επίτευξη της αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας του οργανισμού, ώστε να προσδώσει προστιθέμενη αξία και να βελτιώσει τη λειτουργία του μέσα από τη διαρκή προσπάθεια βελτίωσης όλων των λειτουργιών και συστημάτων διαχείρισης κινδύνων. Η ΜΕΕ χρησιμοποιεί μια συστηματική, δομημένη προσέγγιση για να αξιολογήσει και να προδώσει αξία στην αποτελεσματική και αποδοτική διαχείριση κινδύνων, στο σύστημα εσωτερικών δικλίδων ελέγχου και στις διαδικασίες διακυβέρνησης και επίβλεψης.

Το επίπεδο διασφάλισης είναι το επίπεδο της εμπιστοσύνης των ελεγκτών στα συμπεράσματα των ελέγχων τους, βάσει της αξιοπιστίας των στοιχείων που συγκέντρωσαν. Ανάλογα με την επαγγελματική κρίση τους αποτυπώνουν τα συμπεράσματά τους για την αποτελεσματικότητα της διαχείρισης κινδύνων, των δικλίδων ελέγχου και της διακυβέρνησης. Στο Διεθνές Πρότυπο Εσωτερικού Ελέγχου 1000.1 αναφέρεται ότι: «Η φύση των υπηρεσιών διαβεβαίωσης που παρέχονται στον Οργανισμό πρέπει να καθορίζεται στον Κανονισμό Εσωτερικού Ελέγχου».

Άρθρο 4 – Πεδίο εφαρμογής των αρμοδιοτήτων και του έργου της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου (Άρθρο 10 ν.4795/2021)

Στο πεδίο εφαρμογής των αρμοδιοτήτων και του έργου της Μονάδας υπάγονται όλες οι Υπηρεσίες του Δήμου, τα συλλογικά όργανα αυτού, οι διαδικασίες και οι λειτουργίες του, τα εκτελούμενα σε αυτόν έργα, καθώς και τα πληροφοριακά του συστήματα.

III. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΑΙ ΑΡΧΕΣ ΠΟΥ ΤΗΡΟΥΝΤΑΙ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΑΣΚΗΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΤΗΣ

Άρθρο 5 - Λειτουργική Σχέση Αναφοράς (Λογοδοσία) του Προϊσταμένου της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου προς τον Επικεφαλής του Δήμου (Άρθρο 9 ν.4795/2021)

Ο Προϊστάμενος της Μονάδας τελεί σε λειτουργική σχέση αναφοράς (Λογοδοσία) με τον επικεφαλής του φορέα-Δήμαρχο, στον οποίο αναφέρεται απευθείας, η οποία συνίσταται:

- α) Στην έγκριση από τον Δήμαρχο:
 - αα) του περιεχομένου του Κανονισμού Λειτουργίας της Μονάδας
 - αβ) του Εγχειριδίου Εσωτερικών Ελέγχων της Μονάδας
 - αγ) του Ετήσιου Προγράμματος Εργασιών της Μονάδας
- β) Επιπλέον, ο Δήμαρχος είναι επιφορτισμένος με την έκδοση των εντολών εσωτερικών ελέγχων και παροχής συμβουλευτικών έργων της Μονάδας,
- γ) Στην υποβολή από τον Προϊστάμενο της Μονάδας προς τον επικεφαλής του φορέα-Δήμαρχο:
 - γα) της Ετήσιας Έκθεσης με Γνώμη,
 - γβ) των εκθέσεων της Μονάδας για κάθε έλεγχο και συμβουλευτικό έργο και των τελικών αναφορών σχετικά με την υλοποίηση των συμφωνηθεισών ενεργειών κάθε οριστικής έκθεσης.
 - γγ) των σχετικών ενημερώσεων προς τον επικεφαλής του φορέα-Δήμαρχο για θέματα που σχετίζονται με τη διακυβέρνηση, τις διαδικασίες διαχείρισης κινδύνου και του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου, προκειμένου να λαμβάνει γνώση για στρατηγικές, επιχειρησιακές και λειτουργικές εξελίξεις και να εντοπίζει εγκαίρως ζητήματα που χρήζουν αντιμετώπισης.

Άρθρο 6- Καθήκοντα του Προϊσταμένου της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου (Άρθρα 9, 13, 14, 17, 19 ν.4795/2021)

1. Ο Προϊστάμενος της Μονάδας, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων και των επιχειρησιακών στόχων αυτής, λαμβανομένων υπόψη των οριζόμενων στις διατάξεις του παρόντος, ασκεί τα καθήκοντά του, με τρόπο που να διασφαλίζεται ότι η λειτουργία της Μονάδας προσθέτει αξία στον φορέα. Έχει αρμοδιότητα, λαμβάνοντας υπόψη τους στόχους και τους κινδύνους του φορέα, να:

- α) ορίζει κατευθύνσεις και οδηγίες βάσει των επιχειρησιακών στόχων της Μονάδας για την ευθυγράμμισή τους με τους στρατηγικούς στόχους του Στρατηγικού Σχεδίου του φορέα. Μεριμνά για την καταγραφή και την τυποποίηση των διαδικασιών της Μονάδας και επιβλέπει τη σύνταξη του Εγχειριδίου Εσωτερικών Ελέγχων, το οποίο μπορεί να αναθεωρείται, ύστερα από την έγκριση του

επικεφαλής του φορέα-Δημάρχου,

β) καταρτίζει και υποβάλλει στον επικεφαλής του φορέα-Δήμαρχο, Ετήσια Έκθεση,

γ) παρέχει Γνώμη στον επικεφαλής του φορέα-Δήμαρχο, για τη συνολική επάρκεια των δομών και

συστημάτων διακυβέρνησης, τη διαχείριση κινδύνων και των δικλίδων ελέγχου σε συνολικό επίπεδο ή για μεμονωμένες διαδικασίες, λειτουργίες και οργανικές μονάδες του φορέα,

δ) καταρτίζει το Ετήσιο Πρόγραμμα Εργασιών της Μονάδας και παρακολουθεί και εισηγείται την τροποποίησή του, όταν κρίνει ότι αυτό απαιτείται λόγω εξωγενών ή ενδογενών παραγόντων,

ε) είναι υπεύθυνος για την κατάρτιση, τήρηση και εφαρμογή του Προγράμματος Αξιολόγησης και Βελτίωσης Ποιότητας της Μονάδας,

στ) εισηγείται στον επικεφαλής του φορέα-Δήμαρχο, τον ορισμό υπαλλήλου ως εμπειρογνώμονα σε υποθέσεις που απαιτούν εξειδικευμένες γνώσεις.

Άρθρο 7 - Ανεξαρτησία του έργου της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου

(Άρθρα 7, 8, 18 ν.4795/2021)

1. Η λειτουργική ανεξαρτησία της Μονάδας διασφαλίζεται με την άμεση ιεραρχική υπαγωγή της στον επικεφαλής του φορέα-Δήμαρχο και την παρακολούθηση των εργασιών της από την Επιτροπή Ελέγχου (εφόσον υφίσταται).

2. Ειδικότερα, η ανεξαρτησία του έργου της Μονάδας προάγεται με:

α) τη διευκόλυνση των εργασιών της Μονάδας από τις ελεγχόμενες υπηρεσίες,

β) την πλήρη και απρόσκοπτη πρόσβαση, κατά την εκτέλεση συγκεκριμένου έργου, σε όλα τα αρχεία, φυσικά στοιχεία, έγγραφα, χώρους, προσωπικό και δραστηριότητες του φορέα, και τη συνεργασία με τους εργαζόμενους σε αυτόν, στο μέτρο που είναι απαραίτητο για την υλοποίηση του έργου αυτού,

γ) τη μη ύπαρξη περιορισμών στους αναγκαίους πόρους, οι οποίοι θέτουν σε κίνδυνο την επίτευξη του προγραμματισμένου ή έκτακτου έργου της Μονάδας.

3. Όταν για την πραγματοποίηση του ελεγκτικού έργου απαιτείται πρόσβαση σε πληροφοριακό σύστημα έτερου φορέα η Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου απευθύνει αιτιολογημένο έγγραφο αίτημα στον φορέα αυτό προκειμένου να της χορηγηθεί άδεια πρόσβασης σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 18 παρ. 1 εδ. β ν.4795/2021.

4. Σε περίπτωση που πλήττεται η ανεξαρτησία του έργου της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου σε σχέση με τα ανωτέρω, ο Προϊστάμενος αυτής ενεργεί αμέσως, ενημερώνοντας σχετικά τον επικεφαλής του φορέα-Δήμαρχο.

Άρθρο 8 - Τήρηση της αμεροληψίας κατά την άσκηση του έργου της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου (Άρθρο 12 ν.4795/2021)

Το έργο της Μονάδας ασκείται με αμερόληπτο τρόπο. Στο πλαίσιο αυτό:

1. Ο Προϊστάμενος της Μονάδας:

α) Μεριμνά, ώστε να ανατίθενται στους εσωτερικούς ελεγκτές έργα, με τρόπο που να αποφεύγονται πιθανές ή πραγματικές συγκρούσεις συμφερόντων. Ιδιαίτερα, δεν ανατίθενται υπηρεσίες διαβεβαιωτικών

έργων, για τις οποίες ήταν υπεύθυνοι στο παρελθόν, πριν παρέλθει χρονικό διάστημα

ενός (1) έτους από την άσκηση αυτών. Δεν αποκλείεται, όμως, η ανάθεση συμβουλευτικών υπηρεσιών επί των ανωτέρω αντικειμένων.

β) Αποδέχεται αιτιολογημένο αίτημα εξαίρεσης από το ανατιθέμενο διαβεβαιωτικό έργο, που υποβάλλεται εγγράφως, από τον εσωτερικό ελεγκτή, λόγω πιθανής σύγκρουσης συμφερόντων. Ομοίως, σε περίπτωση που εκτιμάται από τον εσωτερικό ελεγκτή ότι κατά την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών μπορεί να προκύψει σύγκρουση συμφερόντων.

γ) Μεριμνά για την περιοδική εναλλαγή του είδους των έργων που ανατίθενται.

2. Οι εσωτερικοί ελεγκτές κατά την άσκηση των καθηκόντων τους:

α) Επιδεικνύουν αντικειμενικότητα και τηρούν αμερόληπτη στάση κατά τη συγκέντρωση, αξιολόγηση και κοινοποίηση των πληροφοριών για τη δραστηριότητα ή τη διαδικασία που εξετάζεται και δεν επηρεάζονται από το ατομικό τους συμφέρον ή τα συμφέροντα άλλων, κατά το σχηματισμό της κρίσης τους.

β) Δεν αποδέχονται οτιδήποτε μπορεί να βλάψει ή θεωρείται ότι βλάπτει την επαγγελματική τους κρίση.

γ) Δεν συμμετέχουν σε οποιαδήποτε δραστηριότητα ή δεν αναπτύσσουν επαγγελματικές σχέσεις που ενδέχεται να βλάψουν ή θεωρείται ότι βλάπτουν την αμερόληπτη κρίση τους συμπεριλαμβανομένων και εκείνων των δραστηριοτήτων ή σχέσεων οι οποίες ενδέχεται να συγκρούονται με τα συμφέροντα του φορέα.

δ) Προβαίνουν σε έγκαιρη, έγγραφη, αιτιολογημένη ενημέρωση του Προϊσταμένου της Μονάδας σε περίπτωση πιθανής ή πραγματικής σύγκρουσης συμφερόντων και τυχόν κινδύνου μεροληψίας εκ μέρους τους.

3. Σε κάθε έκθεση γίνεται ρητή και σαφής αναφορά από τους διενεργούντες τον εσωτερικό έλεγχο ότι δεν συντρέχει ζήτημα μεροληψίας και έλλειψης/αδυναμίας αντικειμενικότητας εκ μέρους τους.

4. Τα στελέχη της Μονάδας, κατά την άσκηση του/των έργου τους/καθηκόντων τους, τηρούν:

α) τον παρόντα Κανονισμό,

β) τον Κώδικα Δεοντολογίας Εσωτερικών Ελεγκτών,

γ) το Εγχειρίδιο Εσωτερικών Ελέγχων της Μονάδας.

Άρθρο 9 - Επαγγελματική επιμέλεια, επάρκεια και επιμόρφωση

(Άρθρο 9, 12 ν.4795/2021)

Για την άσκηση του έργου της Μονάδας απαιτείται επαγγελματική επάρκεια και δέουσα επαγγελματική επιμέλεια:

1. Οι εσωτερικοί ελεγκτές της Μονάδας υποχρεούνται να λάβουν το Πιστοποιητικό Ελεγκτικής Επάρκειας Εσωτερικού Ελεγκτή Δημόσιου Τομέα από το Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης εντός δώδεκα (12) μηνών από την έναρξη του ειδικού προγράμματος πιστοποίησης ή από την τοποθέτησή τους στη Μονάδα. Η υποχρέωση αυτή δεν υφίσταται στην περίπτωση που ο εσωτερικός ελεγκτής διαθέτει ήδη διαπίστευση ή πιστοποίηση συναφή με τον εσωτερικό έλεγχο.
2. Η επιμόρφωση των ελεγκτών/ελεγκτριών της ΜΕΕ οφείλει να είναι διαρκής για την απόκτηση γνώσεων και δεξιοτήτων. Πρέπει να καλύπτει πολυάριθμα αντικείμενα, όπως θέματα ελεγκτικής, διαχείρισης κινδύνων, διακυβέρνησης, επικοινωνίας, μάνατζμεντ, οικονομικής και νομικής φύσης, κ.λ.π. Η επαγγελματική επιμόρφωση και βελτίωση συνίσταται στη συνεχή παρακολούθηση σεμιναρίων, μεταπτυχιακών προγραμμάτων, συνεδρίων και λοιπών σχετικών εκδηλώσεων, καθώς και στη λήψη επαγγελματικών πιστοποιήσεων. Για το λόγο αυτό η επιμόρφωση των ελεγκτών/ελεγκτριών χαρακτηρίζεται ως “δια βίου εκπαίδευση”, η οποία ενθαρρύνεται και υποστηρίζεται από την Ανώτατη Διοίκηση του Δήμου.
3. Ο Προϊστάμενος της Μονάδας μεριμνά για την έγκαιρη λήψη της πιστοποίησης της παρ. 1 από τους εσωτερικούς ελεγκτές, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο άρθρο 9 παρ. 8 του ν. 4795/2021. Επίσης, μεριμνά για την περαιτέρω επαγγελματική επιμόρφωση των εσωτερικών ελεγκτών, λαμβανομένων υπόψη των περιορισμών που προκύπτουν από τις ανάγκες εκτέλεσης του Ετήσιου Προγράμματος Εργασιών.

Άρθρο 10 - Ορισμός Εμπειρογνομόνων (Άρθρο 19 ν.4795/2021)

1. Αν κατά την εκτέλεση συγκεκριμένου έργου (διαβεβαιωτική/συμβουλευτική δραστηριότητα) της Μονάδας απαιτούνται εξειδικευμένες γνώσεις, ο Προϊστάμενος εισηγείται στον επικεφαλής του φορέα-Δήμαρχο, τον ορισμό υπαλλήλου/-λων άλλης/άλλων Υπηρεσίας/-σιών του φορέα, ο/οι οποίος/-οι διαθέτει/-ουν τις ειδικές γνώσεις που απαιτεί το εν λόγω έργο. Ο ορισμός του εν λόγω υπαλλήλου πραγματοποιείται με απόφαση του επικεφαλής του φορέα -Δημάρχου.
2. Σε περίπτωση που οι απαιτούμενες ειδικές γνώσεις για την άσκηση του έργου δεν καλύπτονται από το προσωπικό του φορέα, ο Προϊστάμενος της Μονάδας υποβάλλει γνώμη στον επικεφαλής του φορέα-Δήμαρχο για τον ορισμό, ως εμπειρογνομόνων, υπαλλήλου/ων άλλων φορέων ή ιδιώτη/ιδιωτών, που διαθέτουν σχετικές με το συγκεκριμένο ελεγκτικό έργο γνώσεις και εμπειρία. Για τον ορισμό υπαλλήλου άλλου φορέα εκδίδεται κοινή απόφαση του επικεφαλής του φορέα ο οποίος ζητά τον ορισμό ως εμπειρογνώμονα, υπαλλήλου άλλου φορέα και του επικεφαλής του φορέα από τον οποίο προέρχεται ο υπάλληλος αυτός. Σε περίπτωση ορισμού ιδιώτη ως εμπειρογνώμονα εφαρμόζονται οι ισχύουσες κάθε φορά διατάξεις περί δημοσίων συμβάσεων υπηρεσιών, καθώς και οι διατάξεις της κοινής απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών και Οικονομικών, που εκδίδεται βάσει του άρθρου 79 παρ. 11 του ν. 4795/2021.
3. Με τον ορισμό των ανωτέρω περιγράφεται και το έργο το οποίο αυτοί θα εκτελέσουν, η διάρκεια και

το πλαίσιο συνεργασίας τους με το στέλεχος της Μονάδας, καθώς και ό,τι άλλο απαιτηθεί από τις συγκεκριμένες υπηρεσιακές ανάγκες. Στην περίπτωση αυτή, οι ανωτέρω υπάλληλοι δε συνυπογράφουν τη σχετική Έκθεση Ελέγχου, αλλά υποβάλλουν υπόμνημα, το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα αυτής.

Επίσης, πριν από τη συμμετοχή τους στη διαδικασία υποβάλλουν δήλωση για τη μη ύπαρξη σύγκρουσης συμφερόντων και για την εκτέλεση του έργου τους με εχεμύθεια και εμπιστευτικότητα.

Άρθρο 11- Πρότυπα της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου (Άρθρο 21 ν.4795/2021)

Κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους, οι εσωτερικοί ελεγκτές οφείλουν να λαμβάνουν υπόψη τους τα γενικώς αποδεκτά Πρότυπα για την Επαγγελματική Εφαρμογή του Εσωτερικού Ελέγχου, το Πλαίσιο Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου της Επιτροπής C.O.S.O., καθώς και τις καλές πρακτικές, που διαμορφώνονται από φορείς, όπως η Επιτροπή C.O.S.O και το Ινστιτούτο Εσωτερικών Ελεγκτών (I.I.A.).

***Άρθρο 12 - Πρόγραμμα Αξιολόγησης και Βελτίωσης Ποιότητας
(Άρθρο 17 ν.4795/2021)***

Ο Προϊστάμενος της Μονάδας καταρτίζει, τηρεί και εφαρμόζει Πρόγραμμα Αξιολόγησης και Βελτίωσης Ποιότητας της Μονάδας, με το οποίο παρέχεται η δυνατότητα αποτίμησης του βαθμού συμμόρφωσης αυτής με τον ν.4795/2021 και τον παρόντα Κανονισμό, του βαθμού τήρησης του Κώδικα Δεοντολογίας Εσωτερικών Ελεγκτών και των Προτύπων για την Επαγγελματική Εφαρμογή του Εσωτερικού Ελέγχου καθώς και της αξιολόγησης της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας της λειτουργίας του εσωτερικού ελέγχου και του εντοπισμού πεδίων που χρήζουν βελτίωσης, ώστε να προσθέτει αξία και να βελτιώνει τις διαδικασίες που διέπουν τη λειτουργία των υπηρεσιών του φορέα.

***Άρθρο 13 - Απαιτήσεις του Προγράμματος Αξιολόγησης και Βελτίωσης Ποιότητας (Άρθρο 17
ν.4795/2021)***

Το Πρόγραμμα Αξιολόγησης και Βελτίωσης Ποιότητας περιλαμβάνει, τόσο τις διαρκείς εσωτερικές αξιολογήσεις, όσο και την εξωτερική αξιολόγηση, με τις οποίες συνολικά εκτιμάται η ποιότητα της λειτουργίας του εσωτερικού ελέγχου, εξάγονται συμπεράσματα και υποβάλλονται σχετικές εισηγήσεις για τις απαιτούμενες βελτιώσεις.

Ειδικότερα στις διαρκείς εσωτερικές αξιολογήσεις αποτυπώνονται:

- α) Η συμμόρφωση με τον Κανονισμό Λειτουργίας, τον Κώδικα Δεοντολογίας Εσωτερικών Ελεγκτών και η τήρηση και ο βαθμός εφαρμογής των Προτύπων για την Επαγγελματική Εφαρμογή του Εσωτερικού Ελέγχου,
- β) η διαδικασία εποπτείας του ελεγκτικού έργου,

γ) οι εργασίες ελέγχου και οι διαδικασίες που ακολουθούνται, σύμφωνα με το Εγχειρίδιο Εσωτερικών Ελέγχων της Μονάδας,

δ) η αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητα της λειτουργίας του Εσωτερικού Ελέγχου και του εντοπισμού πεδίων που χρήζουν βελτίωσης, με την χρήση κατάλληλων δεικτών μέτρησης που θα αξιολογούν:

- την υλοποίηση του Ετήσιου Προγράμματος Εργασιών της Μονάδας,
- την πληρότητα κάλυψης ολόκληρου του ελεγκτικού σύμπαντος,
- την τήρηση των προθεσμιών που συμφωνήθηκαν,
- τον αριθμό των βελτιωτικών προτάσεων που συμφωνήθηκαν,
- τον αριθμό των συμφωνηθεισών ενεργειών που υλοποιήθηκαν μέσα στο έτος,
- το κατά πόσον η λειτουργία εσωτερικού ελέγχου προσθέτει αξία, βελτιώνει τις λειτουργίες του φορέα και συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων του
- την αποτελεσματικότητα των δραστηριοτήτων συνεχούς βελτίωσης και της υιοθέτησης βέλτιστων πρακτικών.

IV. ΔΙΕΞΑΓΩΓΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΤΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Άρθρο 14 – Διακυβέρνηση (Άρθρο 10 ν.4795/2021)

Η Μονάδα, με μέριμνα του Προϊσταμένου της, αξιολογεί και υποβάλλει κατάλληλες προτάσεις για τη βελτίωση των συστημάτων διακυβέρνησης του φορέα σχετικά με:

- α) την εποπτεία της διαχείρισης κινδύνου και του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου, καθώς και με την κοινοποίηση, αρμοδίως, πληροφοριών, που αφορούν στους κινδύνους και στους ελεγκτικούς μηχανισμούς,
- β) τον σχεδιασμό, την υλοποίηση και την αποτελεσματικότητα των στόχων, των προγραμμάτων και των δραστηριοτήτων του φορέα που σχετίζονται με τις αξίες αυτού,
- γ) τη διασφάλιση της αποτελεσματικής διαχείρισης, της απόδοσης και της λογοδοσίας,
- δ) τη διασφάλιση της ορθής, αποτελεσματικής και ασφαλούς διαχείρισης των πληροφοριακών συστημάτων,
- ε) την αξιολόγηση της λειτουργίας, των δραστηριοτήτων και των προγραμμάτων του φορέα βάσει των αρχών της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης.

Άρθρο 15 - Διαχείριση Κινδύνου (Άρθρο 10 ν.4795/2021)

1. Η Μονάδα, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, αξιολογεί την αποτελεσματικότητα των διαδικασιών διαχείρισης κινδύνου και συμβάλλει στη βελτίωση τους, εκτιμώντας, μεταξύ άλλων, εάν:

- α) Οι σημαντικοί κίνδυνοι εντοπίζονται και αξιολογούνται από τους υπευθύνους της διαχείρισης αυτών.

β) Οι πληροφορίες σχετικά με τους κινδύνους συλλέγονται και κοινοποιούνται εγκαίρως, ώστε να έχουν τη δυνατότητα οι υπεύθυνοι αυτών να τους διαχειρίζονται, καθώς και ο επικεφαλής του φορέα να προβαίνει σε κατάλληλες διορθωτικές ενέργειες.

γ) Τα μέτρα αντιμετώπισης των κινδύνων είναι τα απαιτούμενα, ανάλογα με τα αποδεκτά όρια ανάληψης κινδύνων που έχει θέσει ο φορέας.

2. Στο πλαίσιο υποστήριξης του επικεφαλής του φορέα, προκειμένου η Διοίκηση να καθιερώσει νέες διαδικασίες διαχείρισης κινδύνου ή να βελτιώσει τις ήδη υφιστάμενες, η Μονάδα δεν αναλαμβάνει διοικητική ευθύνη για τις διαδικασίες αυτές, αλλά παρέχει την αναγκαία συνδρομή της για την εδραίωσή τους.

3. Οι εσωτερικοί ελεγκτές, κατά την εκτέλεση των ανατιθέμενων σε αυτούς έργων, συγκεντρώνουν πληροφορίες σχετικά με τη διαχείριση κινδύνων όπως αυτή υλοποιείται από την Υπηρεσία στη οποία διενεργείται ο έλεγχος, προκειμένου να αξιολογήσουν την αποτελεσματικότητά της στο μετριασμό αυτών.

4. Αναφορικά με τη διαχείριση των κινδύνων που απειλούν τη λειτουργία του ίδιου του εσωτερικού ελέγχου, η Μονάδα μεριμνά, ιδιαιτέρως, για την εξάλειψη των κινδύνων δυσφήμισης, ψευδούς βεβαίωσης και αστοχίας ελέγχου.

Άρθρο 16 – Δικλίδες ελέγχου του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου του Δήμου (Άρθρα 4, 5, και 6 ν.4795/2021)

Η Μονάδα, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, συμβάλλει, ώστε η λειτουργία του Εσωτερικού Ελέγχου να υποστηρίζει την ανάπτυξη και τη διατήρηση αποτελεσματικών δικλίδων ελέγχου του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου με την αξιολόγηση της επάρκειας, της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητάς του καθώς και της διαρκούς βελτίωσής του, με απώτερο σκοπό:

- α) την επίτευξη των στρατηγικών στόχων του φορέα,
- β) την παροχή αξιοπιστίας και εγκυρότητας της πληροφόρησης των δικλίδων ελέγχου αυτού,
- γ) την αποτελεσματικότητα και την αποδοτικότητα των λειτουργιών και των πληροφοριακών συστημάτων του,
- δ) τη διασφάλιση των περιουσιακών του στοιχείων,
- ε) τη συμμόρφωση σε νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις εθνικού, ενωσιακού και διεθνούς δικαίου,
- στ) τον τρόπο με τον οποίο ο φορέας διαχειρίζεται τον κίνδυνο απάτης.

Άρθρο 17 - Ετήσιο Πρόγραμμα Εργασιών της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου (Άρθρο 14 ν.4795/2021)

1. Ο Προϊστάμενος της Μονάδας, καταρτίζει το αργότερο εντός του Ιανουαρίου εκάστου έτους, Ετήσιο Πρόγραμμα Εργασιών (διαβεβαιωτικών και συμβουλευτικών), λαμβανομένων υπόψη των διαθέσιμων

πόρων αυτής. Στη συνέχεια το υποβάλλει στην Επιτροπή Ελέγχου (εφόσον υφίσταται) και στον επικεφαλής του φορέα-Δήμαρχο, ο οποίος το εγκρίνει το αργότερο εντός μηνός από την υποβολή του.

2. Το Ετήσιο Πρόγραμμα Εργασιών περιλαμβάνει:

- α) Τα διαβεβαιωτικά/ελεγκτικά έργα,
- β) Τα συμβουλευτικά έργα.

3. Το Ετήσιο Πρόγραμμα Εργασιών υλοποιείται με την έκδοση εντολών από τον επικεφαλής του φορέα-Δήμαρχο (προγραμματισμένο έργο). Πέραν των ανωτέρω εντολών, δύναται να εκδίδονται από τον επικεφαλής του φορέα-Δήμαρχο και εντολές διεξαγωγής έκτακτων εσωτερικών ελέγχων ή παροχής συμβουλευτικών έργων.

4. Ο Προϊστάμενος της Μονάδας παρακολουθεί και εισηγείται την τροποποίηση του Ετήσιου Προγράμματος Εργασιών, όταν κρίνει ότι αυτό απαιτείται, λόγω εξωγενών ή ενδογενών παραγόντων. Το Ετήσιο Πρόγραμμα Εργασιών τροποποιείται με την ίδια διαδικασία έγκρισής του.

Άρθρο 18 - Στάδια Έργου (Άρθρο 15 ν.4795/2021)

Τα Στάδια Έργου διακρίνονται ανάλογα με το είδος της δραστηριότητας, στα παρακάτω:

1. Στάδια διαβεβαιωτικού/ελεγκτικού έργου :
 - α) Ανάθεση της διεξαγωγής του ελέγχου (εντολή ελέγχου),
 - β) Σχεδιασμός,
 - γ) Διενέργεια
 - δ) Σύνταξη Προσωρινής Έκθεσης,
 - ε) Οριστικοποίηση και υποβολή της Έκθεσης
 - στ) Παρακολούθηση της υλοποίησης των συστάσεων.
2. Στάδια συμβουλευτικού έργου:
 - α) Ανάθεση της παροχής του συμβουλευτικού έργου,
 - β) Σχεδιασμός,
 - γ) Διενέργεια
 - δ) Σύνταξη και Υποβολή Έκθεσης συμβουλευτικού έργου.

Άρθρο 19 - Εποπτεία του Έργου της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου (Άρθρο 9 και 22 ν.4795/2021)

1. Ο Προϊστάμενος της Μονάδας έχει την ευθύνη για την υλοποίηση του συνολικού έργου αυτής. Εποπτεύει κάθε διαβεβαιωτικό ή συμβουλευτικό έργο που ανατίθεται στα στελέχη αυτής καθ' όλη τη διάρκειά του, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται η επίτευξη των αντικειμενικών σκοπών αυτού και να διασφαλίζεται η ποιότητα της παρεχόμενης υπηρεσίας.
2. Εξωτερική εποπτεία

Αρμόδιοι φορείς για τον συντονισμό, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση της λειτουργίας της ΜΕΕ είναι οι εξής:

α) Η Εθνική Αρχή Διαφάνειας, σύμφωνα με το άρθρο 83 του Ν. 4622/2019 και τις διατάξεις που διέπουν την οργάνωση και λειτουργία της.

β) Το Ελεγκτικό Συνέδριο σύμφωνα με το άρθρο 169 του Ν. 4270/2014 και τις διατάξεις που διέπουν την οργάνωση και λειτουργία του.

γ) Το Υπουργείο Οικονομικών, σύμφωνα με τον Ν. 3492/2006, ελέγχει την επάρκεια του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου βάσει των αρχών της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του.

δ) Η Επιτροπή Ελέγχου σε περίπτωση συγκρότησής της.

Άρθρο 20: Σχέσεις Συνεργασίας της ΜΕΕ

A. Σχέσεις με τη Διοίκηση

Η Διοίκηση του ΦΟΡΕΑ, για την απρόσκοπτη λειτουργία του Εσωτερικού Ελέγχου, οφείλει να παρέχει στη ΜΕΕ:

1. την κατάλληλη στελέχωση και τα απαραίτητα μέσα και πόρους που θα συμβάλουν στην διευκόλυνση του έργου της.
2. κάθε χρήσιμη πληροφορία - στοιχείο για τον προγραμματισμό δράσης και την εύρυθμη λειτουργία του, στο πλαίσιο της Διακυβέρνησης.
3. πλήρη πρόσβαση σε οποιεσδήποτε πληροφορίες και στοιχεία που παρουσιάζουν ελεγκτικό ενδιαφέρον (ενδεικτικά λήψη γνώσης οποιουδήποτε βιβλίου, εγγράφου, αρχείου, τραπεζικού λογαριασμού, οικονομικών καταστάσεων, αποφάσεων, νόμων, κανονισμών και διαδικασιών).

B. Σχέσεις με τους Ελεγχόμενους

1. Οι Εσωτερικοί Ελεγκτές θα πρέπει να επιδεικνύουν ήθος, επαγγελματικότητα, διακριτικότητα και συναδελφικότητα κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους.
2. Οι ελεγχόμενοι έχουν την υποχρέωση να συνεργάζονται με τους Εσωτερικούς Ελεγκτές και οφείλουν να παρέχουν με κάθε τρόπο γραπτά ή προφορικά τις πληροφορίες και τα στοιχεία εκείνα που θα διευκολύνουν το έργο τους, για την επίτευξη των στόχων του ΦΟΡΕΑ. Σε περίπτωση εκδήλωσης άρνησης υποβολής σε έλεγχο ή παρεμπόδισης των ελεγκτών κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, υποβάλλεται αναφορά στον Προϊστάμενο της Μονάδας και στον επικεφαλής του φορέα- Δήμαρχο, από τον διενεργούντα τον έλεγχο.

Γ. Σχέσεις με τους Εποπτικούς Φορείς

Η ΜΕΕ συνεργάζεται με τις εποπτικές αρχές και διευκολύνει το έργο τους. Παρέχει κάθε στοιχείο ή πληροφορία ζητηθεί από την Εθνική Αρχή Διαφάνειας, το Ελεγκτικό Συνέδριο, το Γ.Λ.Κ. και κάθε εποπτική αρχή που ελέγχει τη λειτουργία του ΦΟΡΕΑ.

Άρθρο 21- Ανάθεση Έργου (Άρθρο 15 ν.4795/2021)

1. Η διεξαγωγή διαβεβαιωτικού / ελεγκτικού έργου ή η παροχή συμβουλευτικού έργου , που περιέχονται στο Ετήσιο Πρόγραμμα Εργασιών της Μονάδας, ανατίθεται στους εσωτερικούς ελεγκτές, με την έκδοση σχετικής εντολής από τον επικεφαλής-Δήμαρχο.

2. Η εντολή διεξαγωγής διαβεβαιωτικού / ελεγκτικού έργου πρέπει ιδίως να περιλαμβάνει:

- Τον αριθμό εντολής και την ημερομηνία έκδοσής της.
- Το αντικείμενο του διαβεβαιωτικού/ελεγκτικού έργου.
- Την ελεγχόμενη Υπηρεσία, εφόσον έχει προσδιοριστεί στο Ετήσιο Πρόγραμμα Εργασιών.
- Τον ελεγκτή ή την ομάδα εσωτερικών ελεγκτών παροχής διαβεβαιωτικού/ ελεγκτικού έργου (ονοματεπώνυμο). Ένας από τους ελεγκτές της ομάδας ορίζεται ως συντονιστής.
- Το εύρος του προτεινόμενου έργου, δηλαδή σε ποια χρονική περίοδο θα αναφέρεται (έτος αναφοράς) και το σκοπό του παρεχόμενου έργου.
- Τη διάρκεια του έργου.

3. Η εντολή παροχής συμβουλευτικού έργου πρέπει ιδίως να περιλαμβάνει:

- Τον αριθμό εντολής και την ημερομηνία έκδοσής της.
- Το αντικείμενο της παροχής συμβουλευτικού έργου.
- Τον ελεγκτή ή την ομάδα εσωτερικών ελεγκτών που θα παράσχουν το συμβουλευτικό έργο (ονοματεπώνυμο). Ένας από τους ελεγκτές της ομάδας ορίζεται ως συντονιστής.
- Το εύρος του έργου, δηλαδή τι ακριβώς θα αφορά το έργο, σε ποια χρονική περίοδο θα αναφέρεται (έτος αναφοράς), το σκοπό, τις προσδοκίες του αιτούντα το έργο. (Σε περίπτωση που τα απαιτούμενα στο εύρος δεν έχουν συμπεριληφθεί με σαφήνεια κατά την αποστολή του αιτήματος, γίνεται σχετική αναφορά, ότι θα συμφωνηθεί τεκμηριωμένα, μετά από διευκρινιστικές συζητήσεις μεταξύ των ελεγκτών και του αιτούντα το έργο).
- Τη χρονική περίοδο που θα διαρκέσει το έργο.

Το συμβουλευτικό έργο που αναλαμβάνεται από τη Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου παρέχεται μετά από εντολή του επικεφαλής του φορέα ή την υποβολή σχετικού αιτήματος από επικεφαλής άλλης οργανικής μονάδας του φορέα.

4. Τροποποίηση της εντολής επιτρέπεται, κατόπιν έγκρισης του επικεφαλής του φορέα-Δημάρχου που έχει εκδώσει την εντολή, σε περίπτωση που απαιτείται:

- α) επέκταση της διάρκειας του έργου ή/και
- β) προσθήκη έτους αναφοράς, δηλαδή να ελεγχθούν και στοιχεία που αντιστοιχούν και σε άλλο έτος, πέραν αυτού που καταγράφεται στην εντολή ελέγχου ή/και
- γ) έλεγχος και πρόσθετης Υπηρεσίας, πέραν αυτής που αναφέρεται στη σχετική εντολή ελέγχου ή/και
- δ) τροποποίηση της σύνθεσης της ελεγκτικής ομάδας ή της ομάδας παροχής συμβουλευτικού έργου.

Σε οποιαδήποτε άλλη περίπτωση απαιτείται τροποποίηση του Ετήσιου Προγράμματος Εργασιών από τον επικεφαλής του φορέα-Δήμαρχο.

5. Τροποποίηση της εντολής έκτακτου ελέγχου ή έκτακτου συμβουλευτικού έργου επιτρέπεται, κατόπιν έγκρισης του επικεφαλής του φορέα-Δήμαρχο.

6. Τροποποίηση των εντολών μπορούν να προτείνουν και:

α) ο Προϊστάμενος της Μονάδας

β) οι εσωτερικοί ελεγκτές, κατόπιν αιτιολογημένης πρότασής τους και έγκρισης από τον Προϊστάμενο της Μονάδας

Άρθρο 22 - Σχεδιασμός του έργου (Άρθρο 15 ν.4795/2021)

Μετά την ανάθεση του έργου, αναπτύσσεται ο σχεδιασμός αυτού, ο οποίος αποτυπώνεται στο Σχέδιο Έργου και στο Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης αυτού που εγκρίνονται από τον Προϊστάμενο της Μονάδας.

Άρθρο 23 - Ενέργειες σε περίπτωση ενδείξεων απάτης κατά τη διενέργεια του ελέγχου (Άρθρο 20 ν.4795/2021)

Κατά τη διενέργεια του έργου αν εντοπιστούν ενδείξεις απάτης ή έλλειψης ακεραιότητας, αυτές γνωστοποιούνται, αμέσως, στον Προϊστάμενο της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου και στον επικεφαλής του φορέα-Δήμαρχο, προκειμένου να αναληφθούν ενέργειες από τα αρμόδια όργανα. Παράλληλα, λαμβάνονται όλα τα αναγκαία μέτρα ώστε να μην καταστραφούν ή αλλοιωθούν τα αποδεικτικά στοιχεία.

Άρθρο 24- Γνωστοποίηση των Αποτελεσμάτων του έργου (Άρθρο 15 ν.4795/2021)

Τα αποτελέσματα του έργου γνωστοποιούνται μέσω Έκθεσης, η οποία υποβάλλεται, με έγγραφο του Προϊσταμένου της Μονάδας, στον επικεφαλής του φορέα και αποστέλλεται στον Προϊστάμενο της αρμόδιας οργανικής μονάδας στην οποία αφορά το διενεργούμενο έργο.

Οι Εκθέσεις κοινοποιούνται αμελλητί στο Ελεγκτικό Συνέδριο¹ και γνωστοποιούνται στην Εθνική Αρχή Διαφάνειας². Οι Εκθέσεις μπορούν να γνωστοποιούνται, πέραν των προαναφερθέντων και σε άλλες υπηρεσίες, ή σε άλλους φορείς εκτός του φορέα μόνο ύστερα από έγκριση του επικεφαλής αυτού-

¹ Σύμφωνα με το αρ. 71 παρ. 3 του ν. 4820/2021

² Σύμφωνα με το αρ. 83 του ν. 4622/2019 και του αρ. 30 της υπ' αριθμ οικ. 11699/2020 Απόφασης Ε.Α.Δ. (ΦΕΚ 1991/Β/24-5-2020)

Δημάρχου.

Άρθρο 25 –Προσωρινή Έκθεση Εσωτερικού Ελέγχου (Άρθρο 15 ν.4795/2021)

1. Η Προσωρινή Έκθεση Εσωτερικού Ελέγχου υποβάλλεται από τους εσωτερικούς ελεγκτές που τον διενήργησαν, στον Προϊστάμενο της Μονάδας. Σε περίπτωση που εντοπίστηκε απάτη, στην έκθεση γίνεται απλή μνεία, χωρίς να αποκαλυφθούν τα στοιχεία της σχετικής έρευνας.
2. Ο Προϊστάμενος της Μονάδας κατά την κρίση του, μπορεί να ζητήσει την τροποποίηση της Προσωρινής Έκθεσης (για την οποία ενδέχεται να απαιτείται και συμπληρωματική ελεγκτική εργασία) και την επανυποβολή της. Σε περίπτωση διαφωνίας μεταξύ του αρμόδιου εσωτερικού ελεγκτή και του Προϊσταμένου της Μονάδας, εφαρμόζεται αναλόγως η παρ. 4 του αρ. 32 του Ν. 3584/2007 (Κώδικας Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων).
3. Στη συνέχεια, η Προσωρινή Έκθεση αποστέλλεται στον/στους Προϊστάμενο/μένους των οργανικών μονάδων, στην/στις οποία/οποίες αφορά ο έλεγχος, προκειμένου να διατυπώσουν εγγράφως την αποδοχή των προτάσεων που εμπεριέχονται σε αυτήν, καθώς και του χρονοδιαγράμματος υλοποίησής τους ή να αιτιολογήσουν την τυχόν εν μέρει ή εν όλω μη αποδοχή αυτών.
4. Η Προσωρινή Έκθεση κοινοποιείται και στον επικεφαλής του φορέα-Δήμαρχο.

Άρθρο 26 –Οριστικοποίηση του ελέγχου-Οριστική Έκθεση (Άρθρο 15 ν.4795/2021)

1. Η αποδοχή των προτάσεων των Προσωρινών Εκθέσεων γνωστοποιείται εγγράφως στη Μονάδα και ακολούθως οι εσωτερικοί ελεγκτές που διενήργησαν τον έλεγχο συντάσσουν την Οριστική Έκθεση Εσωτερικού Ελέγχου και την υποβάλλουν στον Προϊστάμενο της Μονάδας. Κατά το στάδιο της ως άνω οριστικοποίησης είναι δυνατό να προκύψουν διορθώσεις ή αλλαγές.
2. Σε περίπτωση που δεν γίνουν αποδεκτές οι προτάσεις, εν όλω ή εν μέρει, από τον/τους αρμόδιο/-δους, ενημερώνεται σχετικά ο Προϊστάμενος της Μονάδας, ο οποίος δύναται να ζητήσει να πραγματοποιηθεί συνάντηση, με σκοπό την επίτευξη συμφωνίας. Σε περίπτωση που δεν αιτιολογείται από τους ως άνω αρμοδίους η μη αποδοχή πρότασης για υλοποίηση βελτιωτικής ενέργειας, καταγράφονται στην Οριστική Έκθεση οι τυχόν κίνδυνοι που συνεχίζουν να υφίστανται λόγω της μη υλοποίησης αυτής.
3. Ο Προϊστάμενος της Μονάδας διαβιβάζει την Οριστική Έκθεση στον επικεφαλής της/των υπηρεσιών που ενεπλάκησαν στον έλεγχο, προκειμένου να προβούν στην υλοποίηση των συμφωνηθεισών ενεργειών. Επίσης, η Οριστική Έκθεση κοινοποιείται και στον επικεφαλής του φορέα-Δήμαρχο, ενώ στο ίδιο έγγραφο της κοινοποίησης προς αυτόν (Δήμαρχο) γίνεται αναφορά στους κινδύνους που εξακολουθούν να υφίστανται στις περιπτώσεις που δεν έχει επιτευχθεί συμφωνία ή έχει επιτευχθεί μερική συμφωνία για την υλοποίηση των προτάσεων.

4. Η Οριστική Έκθεση Ελέγχου μπορεί να γνωστοποιείται και σε άλλες υπηρεσίες εντός του φορέα, που δεν ενεπλάκησαν στον έλεγχο ή εκτός αυτού, ύστερα από έγκριση του επικεφαλής του φορέα-Δημάρχου.

Άρθρο 27 - Έκθεση συμβουλευτικού έργου (Άρθρο 9 ν.4795/2021)

Η έκθεση συμβουλευτικού έργου συντάσσεται και υποβάλλεται από τους εσωτερικούς ελεγκτές στον Προϊστάμενο του αρμόδιου Τμήματος και στη συνέχεια στον Προϊστάμενο της Μονάδας, σύμφωνα με τη διαδικασία που περιγράφεται στην παρ. 1 του άρθρου 23 του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 28 - Παρακολούθηση της Υλοποίησης των Συμφωνηθεισών Ενεργειών (follow up) του Εσωτερικού Ελέγχου (Άρθρο 16 ν.4795/2021)

Κατά τη διαδικασία της παρακολούθησης (follow up) επιβεβαιώνεται η υλοποίηση και αξιολογείται ο αντίκτυπος κάθε συμφωνηθείσας ενέργειας εντός του τεθέντος από τον εσωτερικό ελεγκτή χρονοδιαγράμματος. Το Πρόγραμμα Παρακολούθησης αποστέλλεται στον Δήμαρχο προς ενημέρωση και στους υπεύθυνους υλοποίησης των ενεργειών. Η ΜΕΕ κοινοποιεί τα αποτελέσματα της διαδικασίας παρακολούθησης μέσω τετράμηνης αναφοράς, η οποία αποστέλλεται προς την Επιτροπή Ελέγχου (εφόσον υφίσταται) και κοινοποιείται στον Δήμαρχο Βέροιας. Μετά την υλοποίηση όλων των συμφωνηθεισών ενεργειών κάθε οριστικής έκθεσης, συντάσσεται Τελική Αναφορά, στην οποία, εκτός των άλλων, περιλαμβάνεται και η αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των ενεργειών που πραγματοποιήθηκαν από τις αρμόδιες Υπηρεσίες, με σκοπό τη διαπίστωση της εφαρμογής ή μη των προτάσεων, της ύπαρξης τυχόν υπολειμματικών μη ανεκτών, κινδύνων και της ανάδειξης της προστιθέμενης αξίας της λειτουργίας του εσωτερικού ελέγχου. Η Τελική Αναφορά υποβάλλεται στον Προϊστάμενο του αρμόδιου Τμήματος και στη συνέχεια στον Προϊστάμενο της Μονάδας.

Άρθρο 29 - Ετήσια Έκθεση με Γνώμη (Άρθρο 13 ν.4795/2021)

Ο Προϊστάμενος της Μονάδας υποβάλλει έως τις 31 Μαρτίου κάθε έτους:

1. Στον Επικεφαλής του φορέα-Δήμαρχο και στην Επιτροπή Ελέγχου (εφόσον υφίσταται):
 - α) Την Ετήσια Έκθεση του προηγούμενου έτους, η οποία συντάσσεται σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα για την Επαγγελματική Εφαρμογή του Εσωτερικού Ελέγχου και η οποία περιλαμβάνει, κατ' ελάχιστο:
 - αα) την επιβεβαίωση της ανεξαρτησίας του έργου της Μονάδας,
 - ββ) τη συμμόρφωση με τον παρόντα Κανονισμό και με τον Κώδικα Δεοντολογίας,
 - γγ) θέματα σχετικά με τους σκοπούς, τη λειτουργία και τον τρόπο άσκησης των αρμοδιοτήτων της Μονάδας, καθώς και άλλα θέματα που άπτονται του παρόντος Κανονισμού,
 - δδ) την αξιολόγηση της λειτουργίας του εσωτερικού ελέγχου σε σχέση με το Ετήσιο Πρόγραμμα Εργασιών και την πρόοδο που έχει επιτευχθεί σε σχέση με αυτό,

εε) τα αποτελέσματα των ελεγκτικών δραστηριοτήτων, με έμφαση στα ευρήματα που είναι ενδεικτικά καταστάσεων που θα μπορούσαν να επηρεάσουν αρνητικά την επίτευξη των στρατηγικών στόχων του φορέα,

στστ) την πρόοδο υλοποίησης των συμφωνηθεισών ενεργειών,

ζζ) τις δυσκολίες και τα προβλήματα που προέκυψαν κατά τη διεξαγωγή των εσωτερικών ελέγχων/συμβουλευτικών έργων, καθώς και κατά την παρακολούθηση υλοποίησης των συμφωνηθεισών ενεργειών και προτάσεις για την αποτελεσματική αντιμετώπιση αυτών,

ηη) τις απαιτήσεις σε πόρους για την υλοποίηση του έργου της Μονάδας.

2. Στον επικεφαλής του φορέα-Δήμαρχο:

α) Γνώμη του Προϊσταμένου της Μονάδας η οποία συνοδεύει την Ετήσια Έκθεση σχετικά με τη συνολική επάρκεια των δομών και συστημάτων διακυβέρνησης, τη διαχείριση κινδύνων και των δικλίδων ελέγχου

σε συνολικό επίπεδο ή για μεμονωμένες διαδικασίες, λειτουργίες και οργανικές μονάδες του φορέα. Η Γνώμη συνοδεύει την Ετήσια Έκθεση που υποβάλλεται στον επικεφαλής του φορέα-Δήμαρχο, βασίζεται στα αποτελέσματα του έργου και των δραστηριοτήτων της Μονάδας, λαμβάνει τη μορφή της διαβεβαίωσης (θετικής, αρνητικής ή με επιφύλαξη). και περιλαμβάνει:

αα) τους σημαντικούς κινδύνους που απειλούν τη λειτουργία του φορέα, αναφερομένων, ιδιαίτερα, των κινδύνων απάτης, που αφορούν στο Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου και τη διακυβέρνηση,

ββ) τον βαθμό ανταπόκρισης των Υπηρεσιών του φορέα στους κινδύνους, καθώς και θέματα που μπορεί να ανακύψουν από τη μη αποδοχή αυτών. Σε περίπτωση που στη Γνώμη διατυπώνονται αρνητικές απόψεις, πρέπει να αιτιολογούνται επαρκώς.

γγ) την επάρκεια των δικλίδων ελέγχου σε συνολικό επίπεδο ή για μεμονωμένες διαδικασίες, λειτουργίες και οργανικές μονάδες

Η Ετήσια Έκθεση της Μονάδας κοινοποιείται αμελλητί στο Ελεγκτικό Συνέδριο, στην Εθνική Αρχή Διαφάνειας και στη Γενική Διεύθυνση Δημοσιονομικών Ελέγχων του Υπουργείου Οικονομικών.

Άρθρο 30 - Ηλεκτρονικές Εφαρμογές Υποστήριξης του Εσωτερικού Ελέγχου

Η Μονάδα κατά την άσκηση των καθηκόντων της, μπορεί να υποστηρίζεται από ηλεκτρονικές ελεγκτικές εφαρμογές και προγράμματα.

Άρθρο 31 - Αρχείο Εσωτερικών Ελέγχων και Συμβουλευτικών Έργων

Η Μονάδα τηρεί τα αρχεία των έργων, σε φυσική και σε ηλεκτρονική μορφή. Ο Επικεφαλής της Ομάδας Ελέγχου πρωτοκολλεί και αρχειοθετεί τον Φάκελο Ελέγχου, συμπεριλαμβανομένης και της έκθεσης Ελέγχου.

Ο Προϊστάμενος της Μονάδας ορίζει τον υπάλληλο, με τον αναπληρωτή του, που θα είναι αρμόδιοι για την τήρηση των αρχείων αυτών, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον οικείο οργανισμό του φορέα.

Καθώς το περιεχόμενο των Φακέλων Ελέγχου είναι εμπιστευτικό η χρήση τους επιτρέπεται μόνο σε

Άρθρο 32- Τροποποίηση/επικαιροποίηση του Κανονισμού Λειτουργίας

Ο Κανονισμός Λειτουργίας της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου επισκοπείται σε ετήσια βάση και δύναται να αναθεωρείται/τροποποιείται, εφόσον κριθεί σκόπιμο, μετά από πρόταση του Προϊσταμένου/-ης της Μονάδας και έγκριση από τον επικεφαλής του φορέα-Δήμαρχο.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΕΩΝ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΜΕΕ			
ΕΚΔΟΣΗ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΣΥΝΤΑΞΗ	ΕΓΚΡΙΣΗ
Αρχική Έκδοση	Απρίλιος 2022	«Σ.Ι. ΡΟΥΣΣΟΣ Α.Ε.»	Δ.Σ. Δήμου Βέροιας
2 ^η Έκδοση	28/12/2023	Προϊσταμένη Αυτοτελούς Τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου Άννα Χατζηνικολάου	Δήμαρχος Κων/νος Βοργιαζίδης

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Όροι και Ορισμοί

Για σκοπούς πληρέστερης κατανόησης των όρων που έχουν χρησιμοποιηθεί στον παρόντα Κανονισμό Λειτουργίας της ΜΕΕ, κρίνεται σκόπιμη η διατύπωση των κάτωθι εννοιών:

- 1. Φορέας ή Οργανισμός:** ο ΔΗΜΟΣ ΒΕΡΟΙΑΣ.
- 2. Εσωτερικός έλεγχος:** μια ανεξάρτητη, αντικειμενική, διαβεβαιωτική και συμβουλευτική δραστηριότητα, σχεδιασμένη να προσδίδει αξία και να βελτιώνει τις λειτουργίες του ΦΟΡΕΑ. Βοηθάει τον ΦΟΡΕΑ να επιτύχει τους αντικειμενικούς του στόχους, υιοθετώντας μια συστηματική, επαγγελματική προσέγγιση στην αξιολόγηση και βελτίωση της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών διαχείρισης κινδύνων, του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου και των διαδικασιών διακυβέρνησης.
- 3. Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου ή Αυτοτελές Τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου:** Η ανεξάρτητη ελεγκτική - συμβουλευτική υπηρεσία, η οποία παρέχει διαβεβαίωση περί της επάρκειας των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου ενός ΦΟΡΕΑ.
- 4. Λειτουργία Εσωτερικού Ελέγχου:** Ένα τμήμα, μια οργανική μονάδα, μια ομάδα συμβούλων ή άλλων επαγγελματιών που παρέχει ανεξάρτητες, αντικειμενικές υπηρεσίες διαβεβαίωσης και συμβουλευτικές υπηρεσίες σχεδιασμένες να προσθέτουν αξία και να βελτιώνουν τις λειτουργίες του ΦΟΡΕΑ. Η λειτουργία Εσωτερικού Ελέγχου βοηθά το ΦΟΡΕΑ να πραγματοποιήσει τους αντικειμενικούς του σκοπούς, υιοθετώντας μια συστηματική και επαγγελματική προσέγγιση για την αξιολόγηση και βελτίωση της αποτελεσματικότητας διακυβέρνησης, της διαχείρισης κινδύνων και των διαδικασιών ελέγχου.
- 5. Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου:** το πλέγμα των λειτουργιών και διαδικασιών, καθώς και των δικλίδων ελέγχου που υιοθετεί ο ΦΟΡΕΑΣ και είναι σχεδιασμένο για να παρέχει εύλογη διαβεβαίωση στον ΦΟΡΕΑ για την επίτευξη των στόχων του σχετικά με την: α) αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα των επιχειρησιακών του λειτουργιών, β) αξιοπιστία των

οικονομικών και λοιπών αναφορών, γ) συμμόρφωση με τους νόμους, τους κανονισμούς και τις πολιτικές που διέπουν τη λειτουργία του.

6. **Προϊστάμενος Εσωτερικού Ελέγχου:** Ο όρος περιγράφει τον ρόλο ενός ατόμου, σε ανώτερη θέση, υπεύθυνου για την αποτελεσματική λειτουργία του Εσωτερικού Ελέγχου σύμφωνα με τον κανονισμό Εσωτερικού Ελέγχου και τα υποχρεωτικά στοιχεία του Διεθνούς Πλαισίου Επαγγελματικής Εφαρμογής. Ο Προϊστάμενος Εσωτερικού Ελέγχου ή αυτοί οι οποίοι αναφέρονται σε αυτόν πρέπει να έχουν κατάλληλες επαγγελματικές πιστοποιήσεις και προσόντα. Ο συγκεκριμένος τίτλος ή/και τα καθήκοντα του Προϊστάμενου Εσωτερικού Ελέγχου μπορεί να διαφέρουν μεταξύ των οργανισμών.
7. **Λειτουργική Σχέση Αναφοράς:** ο Προϊστάμενος της ΜΕΕ, η οποία, όπως προαναφέρθηκε, υπάγεται απευθείας στο Δήμαρχο, στο πλαίσιο των καθηκόντων του, τελεί σε Λειτουργική Σχέση Αναφοράς με αυτόν, η οποία συνίσταται στην υποχρέωσή του να επικοινωνεί και να συνεργάζεται άμεσα μαζί του, καθώς και να παρακολουθεί και να συμμετάσχει σε συνεδριάσεις που αφορούν σε θέματα διαδικασιών διαχείρισης κινδύνου, του συστήματος εσωτερικού ελέγχου και διακυβέρνησης, προκειμένου να λαμβάνει γνώση για στρατηγικές, επιχειρησιακές και λειτουργικές εξελίξεις, που λαμβάνουν χώρα σε αυτό, ώστε να εντοπίζει εγκαίρως ζητήματα που χρήζουν αντιμετώπισης.
8. **Ετήσιο πλάνο ελέγχου:** Ο Προϊστάμενος Εσωτερικού Ελέγχου καταρτίζει πρόγραμμα ελέγχου στο οποίο περιγράφονται τα έργα Εσωτερικού Ελέγχου που θα πραγματοποιηθούν με βάση την εκτίμηση κινδύνων που έχει προηγηθεί, λαμβάνοντας υπόψιν το σύνολο των δραστηριοτήτων και των στόχων του ΦΟΡΕΑ.
9. **Επιτροπή Ελέγχου:** επιτροπή που συστήνεται για την ενίσχυση της ανεξαρτησίας της Μονάδας Εσωτερικού ελέγχου, σύμφωνα με το άρθρο 8 Ν. 4795/2021. Συμβάλλει στην προαγωγή της ανεξαρτησίας του ελέγχου και διασφαλίζει την αποτελεσματικότητα της λειτουργίας του Εσωτερικού Ελέγχου. Απαρτίζεται από 3-5 μέλη που είναι ανεξάρτητα από τα εκτελεστικά μέλη της Διοίκησης του ΦΟΡΕΑ και /ή ανεξάρτητα άτομα από ένα εξωτερικό σώμα και/ή ανεξάρτητα μέλη άλλου ΦΟΡΕΑ. Είναι υπεύθυνη για:
 - α) Την αξιολόγηση του συστήματος των εσωτερικών δικλίδων ελέγχου και την διαχείριση κινδύνων του ΦΟΡΕΑ.
 - β) Την αξιολόγηση της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου, περιλαμβανομένης της παρακολούθησης της ανεξαρτησίας της μονάδας.

Η Επιτροπή Ελέγχου συστήνεται ανάλογα με την οργανωτική δομή και το μέγεθος του ΦΟΡΕΑ, ως ανεξάρτητο σώμα και δεν έχει αρμοδιότητες διαχείρισης και διοίκησης του ΦΟΡΕΑ.
10. **Μηχανισμοί Ελέγχου/Ελεγκτικοί Μηχανισμοί:** Οποιαδήποτε πράξη επιτελείται από τη διοίκηση, το συμβούλιο και άλλα όργανα για να διαχειριστούν τον κίνδυνο και να αυξήσουν την πιθανότητα επίτευξης των προσδιορισμένων αντικειμενικών σκοπών και στόχων. Η διοίκηση σχεδιάζει, οργανώνει και κατευθύνει την εκτέλεση επαρκών ενεργειών, προκειμένου να παράσχει εύλογη διαβεβαίωση ότι θα επιτευχθούν οι αντικειμενικοί σκοποί και στόχοι. Οι μεθοδολογίες αυτές στοχεύουν κυρίως στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών που διέπουν τη

λειτουργία του, των διαδικασιών διαχείρισης κινδύνου και των διαδικασιών ελέγχου.

11. **Περιβάλλον ελέγχου:** κάθε μονάδα, περιοχή, λειτουργία, πρόγραμμα, έργο, διαδικασία που θα μπορούσε να αποτελέσει αντικείμενο ελέγχου.
12. **Δικλείδα ελέγχου/ασφαλείας:** κάθε δράση ή διαδικασία που αναλαμβάνει ο ΦΟΡΕΑΣ, για τη διαχείριση των κινδύνων και την αύξηση της πιθανότητας επίτευξης των καθορισμένων στόχων και σκοπών του.
13. **Διαδικασία:** μια σειρά ενεργειών που πρέπει να πραγματοποιηθούν για την υλοποίηση ενός συγκεκριμένου στόχου.
14. **Διακυβέρνηση:** ο συνδυασμός των δομών και των διαδικασιών που εφαρμόζονται από τη διοίκηση του ΦΟΡΕΑ, προκειμένου να προβεί στην ενημέρωση, διεύθυνση, διαχείριση και τον έλεγχο των δραστηριοτήτων του, για την επίτευξη των στόχων του.
15. **Διαχείριση κινδύνων:** η διαδικασία αναγνώρισης, αξιολόγησης και ελέγχου ενδεχόμενων δυσμενών ή ευνοϊκών γεγονότων ή καταστάσεων, μέσω της οποίας ο ΦΟΡΕΑΣ προσεγγίζει μεθοδικά τους κινδύνους που συνδέονται με τις δραστηριότητές του και παρέχει εύλογη διαβεβαίωση για την επίτευξη των αντικειμενικών του στόχων.
16. **Εκτίμηση κινδύνων:** Η διαδικασία προσδιορισμού και ανάλυσης των σχετικών με την επίτευξη των στόχων ενός ΦΟΡΕΑ κινδύνων, καθώς και καθορισμού του κατάλληλου τρόπου αντιμετώπισης.
17. **Γνώμη:** το συμπέρασμα/διαπίστωση που διατυπώνεται από τον προϊστάμενο της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου σχετικά με τη διακυβέρνηση, τη διαχείριση κινδύνων και τις δικλείδες ελέγχου του ΦΟΡΕΑ. Η Γνώμη μπορεί να βασίζεται σε αποτελέσματα μεμονωμένων έργων και άλλων δραστηριοτήτων που εκτελέστηκαν σε μία δεδομένη χρονική περίοδο. Η Γνώμη που παρέχεται μπορεί να χαρακτηρίζεται ως θετική, αρνητική ή με επιφύλαξη.
18. **Διασφάλιση:** η επαγγελματική κρίση των ελεγκτών σχετικά με τα συμπεράσματά τους για την αποτελεσματικότητα της διαχείρισης κινδύνων, των δικλείδων ελέγχου και της διακυβέρνησης. Διακρίνεται σε:
 - α) **Εύλογη:** ένα ικανοποιητικό, πλην όμως όχι απόλυτο, επίπεδο διαβεβαίωσης και εμπιστοσύνης, λαμβανομένων υπόψη ιδίως του κόστους, των οφελών και των κινδύνων. Το ελεγκτικό συμπέρασμα/γνώμη εκφράζεται θετικά, αναφέροντας ότι, κατά τη γνώμη του ελεγκτή, το αντικείμενο του ελέγχου είναι ή δεν είναι σε συμμόρφωση, από κάθε ουσιώδη άποψη, με τα κριτήρια ή, κατά περίπτωση, ότι οι πληροφορίες για το αντικείμενο ελέγχου παρέχουν μια αληθή και εύλογη εικόνα, σύμφωνα με τα τιθέμενα κριτήρια.
 - β) **Περιορισμένη:** το ελεγκτικό συμπέρασμα αναφέρει ότι, βάσει των διαδικασιών που διενεργήθηκαν, δεν έχει περιέλθει κάτι στην αντίληψη του ελεγκτή που να τον κάνει να θεωρήσει ότι το αντικείμενο του ελέγχου δεν είναι σε συμμόρφωση με τα κριτήρια. Οι διαδικασίες που διενεργούνται σ' αυτή την περίπτωση είναι περιορισμένες συγκριτικά με αυτές που απαιτούνται για την παροχή εύλογης διασφάλισης.
19. **Κίνδυνος:** η πιθανότητα ή απειλή να επέλθει ζημία, απώλεια ή, γενικά, κάποια αρνητική συνέπεια

για τους στόχους του ΦΟΡΕΑ, η οποία μπορεί να οφείλεται τόσο σε ενδογενείς, όσο και σε εξωγενείς παράγοντες και μπορεί να μετριαστεί μέσω προληπτικών δράσεων και δικλείδων ελέγχου.

Ο κίνδυνος υπολογίζεται ως προς την επίπτωσή του και την πιθανότητα επέλευσής του.

- 20. Εγγενής κίνδυνος:** ο κίνδυνος που ενυπάρχει πριν ληφθεί οποιοδήποτε μέτρο για τον περιορισμό του, όπως όταν απουσιάζει η οποιαδήποτε Δικλείδα ελέγχου.
- 21. Υπολειμματικός κίνδυνος:** ο κίνδυνος που απομένει μετά τη λήψη μέτρων από τη διοίκηση, για τη μείωση της πιθανότητας επέλευσης και των επιπτώσεων από την εκδήλωση ενός ανεπιθύμητου γεγονότος.
- 22. Κώδικας Ηθικής Δεοντολογίας:** αρχές σχετικές με το επάγγελμα και την πρακτική του Εσωτερικού Ελέγχου καθώς και κανόνες συμπεριφοράς που περιγράφουν την προσδοκώμενη συμπεριφορά των εσωτερικών ελεγκτών κατά την άσκηση των καθηκόντων τους. Ισχύει τόσο για τα πρόσωπα όσο και για τους φορείς που παρέχουν υπηρεσίες Εσωτερικού Ελέγχου. Ο σκοπός του Κώδικα Ηθικής είναι να προάγονται οι επαγγελματικές και ηθικές αξίες και πρότυπα.
- 23. Πρότυπα για την Επαγγελματική Εφαρμογή του Εσωτερικού Ελέγχου:** μια διεθνής διακήρυξη, του Συμβουλίου των Προτύπων Εσωτερικού Ελέγχου του διεθνούς Ινστιτούτου Εσωτερικών Ελεγκτών (International Internal Audit Standards Board - IIASB), η οποία περιγράφει τις προϋποθέσεις και τις απαιτήσεις για την άσκηση των δραστηριοτήτων της λειτουργίας εσωτερικού ελέγχου και την αξιολόγηση της απόδοσης αυτής.
- 24. Πλαίσιο Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου της Επιτροπής C.O.S.O.:** ένα διεθνώς αναγνωρισμένο πρότυπο πλαίσιο που περιγράφει τα επιμέρους στοιχεία, λειτουργίες και διαδικασίες ενός ολοκληρωμένου και συνεκτικού συστήματος εσωτερικού ελέγχου στο επίπεδο του ΦΟΡΕΑ.
- 25. Πρόγραμμα Αξιολόγησης και Βελτίωσης Ποιότητας:** η διαδικασία κατά την οποία γίνεται εκτίμηση του βαθμού συμμόρφωσης της λειτουργίας της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου με τα Πρότυπα για την Επαγγελματική Εφαρμογή του Εσωτερικού Ελέγχου, καθώς και του βαθμού τήρησης του Κώδικα Δεοντολογίας από τους Εσωτερικούς Ελεγκτές. Το Πρόγραμμα αξιολογεί την αποδοτικότητα και την αποτελεσματικότητα της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου και εντοπίζει πεδία που χρήζουν βελτίωσης.
- 26. Ενδιαφερόμενα μέρη:** τα μέρη που επηρεάζονται σχετίζονται από/με τη δράση του ΦΟΡΕΑ, όπως η διοίκηση, οι υπάλληλοι, οι συναλλασσόμενοι με τον ΦΟΡΕΑ, οι πολίτες και οι ρυθμιστικοί φορείς.
- 27. Προστιθέμενη αξία:** η αξία που προσθέτει ο εσωτερικός έλεγχος στον ΦΟΡΕΑ, μέσω της αντικειμενικής και εύλογης διαβεβαίωσης και της συμβολής του στην αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητα των συστημάτων και διαδικασιών διακυβέρνησης, διαχείρισης κινδύνων και των δικλείδων ελέγχου.
- 28. Υπηρεσίες διαβεβαίωσης:** οι ελεγκτικές υπηρεσίες που παρέχονται με αντικειμενική εξέταση αποδεικτικών στοιχείων, με σκοπό την ανεξάρτητη και τεκμηριωμένη αξιολόγηση των συστημάτων και των διαδικασιών διακυβέρνησης, διαχείρισης κινδύνων και των δικλείδων ελέγχου του ΦΟΡΕΑ. Παραδείγματα τέτοιων υπηρεσιών αποτελούν τα έργα χρηματοοικονομικού ελέγχου, ελέγχου

απόδοσης και συμμόρφωσης, ελέγχου ασφάλειας συστημάτων και ελέγχου δέουσας επιμέλειας.

- 29. Συμφωνηθείσα Ενέργεια:** είναι η ενέργεια, στην οποία συμφωνεί να προβεί η αρμόδια Υπηρεσία με σκοπό να αποτραπεί ή να μετριαστεί ή να διορθωθεί ή να αρθεί ο κίνδυνος εμφάνισης μη συμμόρφωσης ή ο κίνδυνος μη επίτευξης των στόχων του ΦΟΡΕΑ.
- 30. Αντικειμενικοί Σκοποί Έργου:** Ευρείες δηλώσεις διαμορφωμένες από εσωτερικούς ελεγκτές, οι οποίες καθορίζουν τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα του έργου.
- 31. Γνώμη Έργου:** Η αξιολόγηση, το συμπέρασμα ή/και κάθε άλλη περιγραφή των αποτελεσμάτων ενός μεμονωμένου έργου Εσωτερικού Ελέγχου, σχετικά με τους αντικειμενικούς σκοπούς και το εύρος του έργου.
- 32. Συμμόρφωση:** Συμφωνία και πιστή εφαρμογή πολιτικών, σχεδίων, διαδικασιών, νόμων, κανονισμών, συμβολαίων ή άλλων απαιτήσεων.
- 33. Συμβουλευτικές υπηρεσίες:** οι υπηρεσίες οι οποίες στοχεύουν στη βελτίωση των συστημάτων και διαδικασιών διακυβέρνησης, διαχείρισης κινδύνων και των δικλίδων ελέγχου ενός ΦΟΡΕΑ, προσθέτοντας αξία σε αυτόν, χωρίς να εμπλέκονται στην άσκηση των αρμοδιοτήτων των οργάνων ή των μονάδων προς τις οποίες παρέχονται οι υπηρεσίες αυτές.
- 34. Πάροχος Εξωτερικών Υπηρεσιών:** Ένα άτομο ή μια εταιρεία, εκτός οργανισμού, που διαθέτει τις ειδικές γνώσεις και δεξιότητες, καθώς και την αντίστοιχη εμπειρία σε έναν συγκεκριμένο τομέα.
- 35. Σύγκρουση συμφερόντων:** Οποιαδήποτε σχέση δεν είναι ή φαίνεται να μην είναι προς το καλύτερο συμφέρον του ΦΟΡΕΑ. Μια σύγκρουση συμφερόντων επηρεάζει την ικανότητα ενός ατόμου να ασκεί τα καθήκοντά του και να ανταποκρίνεται στις ευθύνες του με αντικειμενικό τρόπο.
- 36. Απάτη:** κατά το Διεθνές Πλαίσιο για την Επαγγελματική Εφαρμογή του Εσωτερικού Ελέγχου και για τους σκοπούς, αποκλειστικά του εσωτερικού ελέγχου, απάτη συνιστά οποιαδήποτε πράξη ή παράλειψη από πρόσωπα ή ομάδες προσώπων ή υπηρεσία/σίες ή νομικά πρόσωπα ή φορείς, που χαρακτηρίζεται από δόλο, απόκρυψη ή κατάχρηση εμπιστοσύνης, με σκοπό την απόκτηση χρημάτων, περιουσιακών στοιχείων ή παροχής υπηρεσιών, την αποφυγή πληρωμής ή την άρνηση πληρωμής ή την άρνηση παροχής υπηρεσίας ή τη διασφάλιση ατομικού ή επιχειρηματικού πλεονεκτήματος. Οι προαναφερθείσες πράξεις ή παραλείψεις δεν στοιχειοθετούν απαραίτητως αδίκημα ή πειθαρχικό παράπτωμα κατά την κείμενη νομοθεσία και δεν εξαρτώνται από την απειλή χρήσης βίας ή φυσικής δύναμης. Οποιαδήποτε αναφορά περί απάτης σε Εκθέσεις Εσωτερικού Ελέγχου νοείται με την παρούσα έννοια.